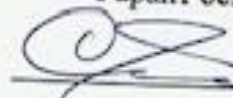

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Сергій СОКОЛЮК

«04» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО
СЕРЕДОВИЩА

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля

Освітня програма: Аграрне підприємництво та агротрейдинг

Факультет: економіки і підприємництва

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» для здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньої програми «Аграрне підприємництво та агротрейдинг». Умань: Уманський національний університет садівництва, 2024. 20 с.

Розробник: Юлія НЕСТЕРЧУК, д.е.н. професор

Юлія НЕСТЕРЧУК

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Протокол № 1 від «07» серпня 2024 року № 1

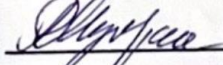
Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Сергій СОКОЛЮК

«07» серпня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від «08» серпня 2024 року № 1

Голова Руслан МУДРАК

«08» серпня 2024 року

© УНУС, 2024 рік

© Нестерчук Ю.О., 2024 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u>	Обов'язкова	
	Спеціальність: <u>076 Підприємництво та торгівля</u>		
Модулів – 1	Освітній рівень: <u>другий (магістерський)</u> Освітня програма: <u>Аграрне підприємництво та агротрейдинг</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 180 год.		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 6		Лекції	
		30 год.	8
		Практичні, семінарські	
		42 год.	4
		Лабораторні	
		-	-
Самостійна робота			
108 год.	168		
		Вид контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Аграрне підприємництво та агротрейдинг» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Мета вивчення дисципліни: формування комплексу знань теоретико-методологічних основ формування та розвитку підприємницького середовища, практичних навичок аналізу факторів, що впливають на розвиток підприємницьких структур в сучасних умовах, оцінки складових підприємницького середовища, основних показників його функціонування, засобів державного регулювання.

Завдання дисципліни:

- Формування комплексу знань щодо теоретичних засад соціально-економічного розвитку підприємницького середовища.
- Дослідження ризиків у підприємстві, факторів ризику, його функцій.
- Отримання знань щодо важелів державного регулювання підприємницького середовища в Україні.
- Вивчення методології формування та впровадження програм соціально-економічного розвитку підприємницького середовища.
- Вивчення та розуміння методичних аспектів аналітичного дослідження підприємницького середовища.
- Набуття знань щодо аналізу суспільно-економічного значення соціального підприємництва.
- Дослідження середовища формування стратегій соціально-економічного підприємництва.
- Формування комплексу знань щодо аналізу конкуренції та її впливу на підприємницьке середовище.
- Оволодіння методикою аналітичної оцінки ефективності підприємницької діяльності.
- Отримання знань щодо аналізу стану та розвитку соціальної сфери підприємства.
- Розуміння сутності та використання соціально-економічного аналізу у процесі стратегічного планування.
- Набуття знань щодо аналізу стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України.

Предметом дисципліни є теоретико-методичні та організаційно-практичні засади соціально-економічного аналізу підприємницького середовища.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми: формування змісту дисципліни базується на освоєнні курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: економічна теорія, національна економіка, економіка підприємства, основи підприємництва, економічний аналіз; поєднується з вивченням освітніх компонентів: «Управління конкурентоспроможністю бізнесу», «Управління інноваційними проектами», «Біржовий ринок», «Основи наукової комунікації іноземними мовами».

Вивчення навчальної дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького

середовища» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Аграрне підприємництво та агротрейдинг» спеціальності 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ПРН 2	Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення
ЗК 6	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	ПРН 6	Розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур	ПРН 7	Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва і торгівлі
СК 2	Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності	ПРН 8	Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких та торговельних структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень
СК 6	Здатність до вирішення проблемних питань та прийняття управлінських рішень у сфері аграрного підприємництва та агротрейдингу.	ПРН15	Вирішувати проблемні питання та приймати управлінські рішення у сфері аграрного підприємництва та агротрейдингу.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища»

Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:	

1.1	Теоретичних засад соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	лекція, практичне заняття, презентація, робота у групах, інтерактивні методи, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	Поняття ризиків у підприємстві, фактори ризику, його функції		
1.3	Важелів державного регулювання підприємницького середовища в Україні		
1.4	Середовища формування стратегій соціально-економічного підприємництва		
1.5	Особливостей соціально-економічного аналізу у процесі стратегічного планування		
1.6	Стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України		
2	Уміння/навички:		
2.1	Методів формування програм соціально-економічного розвитку середовища	лекція, практичне заняття, презентація, робота у групах, інтерактивні методи, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	Методики аналітичного дослідження підприємницького середовища		
2.3	Аналізу суспільно-економічного значення соціального підприємництва		
2.4	Аналізу конкуренції та її впливу на підприємницьке середовище в аграрній сфері		
2.5	Аналітичної оцінки ефективності підприємницької діяльності в аграрній сфері		
2.6	Аналізу стану та розвитку соціальної сфери підприємства		
3	Комунікація:		
3.1	Переконливе донесення до фахівців і нефахівців результатів соціально-економічного аналізу підприємницького середовища	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних завдань, підсумковий контроль
3.2	Презентація результатів оцінювання та аналізу параметрів підприємницького середовища		
3.3	Ведення діалогу про моделі розвитку підприємницької діяльності з урахуванням результатів соціально-економічного аналізу підприємницького середовища		

4	Відповідальність і автономія		
4.1	Розуміння особистої відповідальності за результати соціально-економічного аналізу підприємницького середовища та прийняття управлінських рішень на їх основі	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних завдань, підсумковий контроль
4.2	Здатність автономно приймати стратегічні та оперативні управлінські рішення, що впливають на діяльність суб'єктів бізнесу, враховуючи особливості розвитку підприємницького середовища		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 2	Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення.	Лекція, практичне заняття, аналітична робота, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 6	Розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність	Лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 7	Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва і торгівлі	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, кейс-	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація планів, контрольна (модульна)

		метод, самонавчання через Moodle	робота, підсумковий контроль
ПРН 8	Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких та торговельних структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, кейс-метод, самонавчання через Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація бізнес-плану, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 12	Вміти вирішувати проблемні питання та приймати управлінські рішення у сфері аграрного підприємництва та агротрейдингу.	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, кейс-метод, самонавчання через Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Тема 1. Теоретичні засади соціально-економічного розвитку підприємницького середовища

Елементи-фактори зовнішнього середовища підприємництва. Фактори мікросередовища (внутрішнього середовища) підприємництва. Етапи дослідження підприємницького середовища.

Тема 2. Поняття ризиків у підприємстві, фактори ризику, його функції

Природа та сутність економічних ризиків. Передумови виникнення ризику. Класифікація ризиків. Управління підприємницькими ризиками.

Тема 3. Важелі державного регулювання підприємницького середовища в Україні.

Роль підприємництва в національній економіці. Фактори, що впливають на нестійкість малого бізнесу. Сприяння розвитку малого бізнесу. Функції державного регулювання економіки (ДРЕ), види та методи ДРЕ.

Тема 4. Методологія формування та впровадження програм соціально-економічного розвитку підприємницького середовища

Методи формування програм соціально-економічного розвитку середовища. Обґрунтування ефективних методів і форм підприємництва.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Тема 5. Методичні аспекти аналітичного дослідження підприємницького середовища

Методи аналізу. Підготовка аналітичних матеріалів в публічній сфері. Алгоритм проведення аналітичного дослідження.

Тема 6. Аналіз суспільно-економічного значення соціального підприємництва

Послідовність планування діяльності соціального підприємництва. Ідеї та можливості соціального підприємництва. Розробка стратегії для досягнення поставлених цілей.

Тема 7. Середовище формування стратегій соціально-економічного підприємництва

Соціальна відповідальність підприємства, національна специфіка, вигоди від неї для суспільства і бізнесу.

Можливості перетворення соціальної відповідальності на інструмент управління конкурентоспроможністю бізнесу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Тема 8. Аналіз конкуренції та її впливу на підприємницьке середовище в аграрній сфері

Сутність та співвідношення понять “ринкові чинники успіху”, “ключові компетенції”, “конкурентні переваги”. Властивості конкурентних переваг.

Сфери формування та реалізації конкурентних переваг в аграрній сфері. Види та джерела формування конкурентних переваг.

Тема 9. Аналітична оцінка ефективності підприємницької діяльності в аграрній сфері

Методичні основи аналітичної оцінки ефективності аграрного підприємництва. Формування та обчислення показників ефективності підприємницької діяльності.

Тема 10. Аналіз стану та розвитку соціальної сфери підприємства

Інтегральна оцінка ефективності корпоративної соціальної відповідальності підприємства. Нефінансові ризики, пов'язані з діяльністю організації та заходи із запобігання або зниження їх негативного впливу. Методика оцінки ефективності соціальних інвестицій.

Тема 11. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування

Особливості підготовки соціально-економічного аналізу для розробки стратегії розвитку регіону. Методологічні підходи до збору та аналізу даних. Формування описово-аналітичної частини стратегічного плану / профілю громади. Аналіз регіональних та місцевих стратегій розвитку громади.

Тема 12. Аналіз стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України

Значення програм соціально-економічного розвитку України. Аналіз програм регіонального соціально-економічного розвитку України

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	ла б	ін д	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.												
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА												
Тема 1. Теоретичні засади соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	14	2	2			10	18	1	1			16
Тема 2. Поняття ризиків у підприємстві, фактори ризику та його функції	14	2	2			10	17	1				16
Тема 3. Важелі державного регулювання підприємницького середовища	16	2	4			10	17	1				16
Тема 4. Методологія формування та впровадження програм соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	16	2	4			10	16					16
Разом за модулем 1	60	8	12			40	68	3	1			64
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.												
МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА												

Тема 5. Методичні аспекти аналітичного дослідження підприємницького середовища	16	2	4			10	18	1	1			16
Тема 6. Аналіз суспільно-економічного значення соціального підприємництва	16	2	4			10	17	1				16
Тема 7. Середовище формування стратегій соціально-економічного підприємства	16	2	4			10	17	1				16
Разом за модулем 2	48	6	12			30	52	3	1			48
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В АГРАРНІЙ СФЕРІ												
Тема 8. Аналіз конкуренції та її впливу на підприємницьке середовище в аграрній сфері	18	4	4			10	12	1	1			10
Тема 9. Аналітична оцінка ефективності підприємницької діяльності в аграрній сфері	18	4	4			10	12	1	1			10
Тема 10. Аналіз стану та розвитку соціальної сфери підприємства	14	4	4			6	12					12
Тема 11. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування	10	2	2			6	12					12
Тема 12. Аналіз стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України *	12	2	4			6	12					12
Разом за модулем 3	72	16	18			38	60	2	2			56
Всього	180	30	42			108	180	8	4			168

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

4. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	ДФН	ЗФН
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА		
Тема 1. Теоретичні засади соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	2	1

Тема 2. Поняття ризиків у підприємстві, фактори ризику та його функції	2	-
Тема 3. Важелі державного регулювання підприємницького середовища	4	-
Тема 4. Методологія формування та впровадження програм соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	4	-
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА		
Тема 5. Методичні аспекти аналітичного дослідження підприємницького середовища	4	1
Тема 6. Аналіз суспільно-економічного значення соціального підприємництва	4	-
Тема 7. Середовище формування стратегій соціально-економічного підприємства	4	-
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В АГРАРНІЙ СФЕРІ		
Тема 8. Аналіз конкуренції та її впливу на підприємницьке середовище в аграрній сфері	4	1
Тема 9. Аналітична оцінка ефективності підприємницької діяльності в аграрній сфері	4	1
Тема 10. Аналіз стану та розвитку соціальної сфери підприємства	4	-
Тема 11. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування	2	-
Тема 12. Аналіз стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України	4	-
Всього	42	4

6. Теми семінарських занять (не передбачено)

7. Теми лабораторних занять (не передбачено)

8. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	ДФН	ЗФН
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА		
Тема 1. Теоретичні засади соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	10	16
Тема 2. Поняття ризиків у підприємстві, фактори ризику та його функції	10	16
Тема 3. Важелі державного регулювання підприємницького середовища	10	16
Тема 4. Методологія формування та впровадження програм соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	10	16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА		

Тема 5. Методичні аспекти аналітичного дослідження підприємницького середовища	10	16
Тема 6. Аналіз суспільно-економічного значення соціального підприємництва	10	16
Тема 7. Середовище формування стратегій соціально-економічного підприємства	10	16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В АГРАРНІЙ СФЕРІ		
Тема 8. Аналіз конкуренції та її впливу на підприємницьке середовище в аграрній сфері	10	10
Тема 9. Аналітична оцінка ефективності підприємницької діяльності в аграрній сфері	10	10
Тема 10. Аналіз стану та розвитку соціальної сфери підприємства	6	12
Тема 11. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування	6	12
Тема 12. Аналіз стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України	6	12
Всього	108	168

9. Індивідуальні завдання

Заочна форма навчання

Самостійна робота (індивідуальні завдання) для здобувачів заочної форми навчання передбачає написання контрольної роботи. Метою виконання контрольної роботи є закріплення і поглиблення знань теоретико-методологічних основ соціально-економічного аналізу підприємницького середовища, особливостей його формування в сучасних умовах, оцінки зовнішнього та внутрішнього підприємницького середовища.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» студенти заочної форми навчання виконують одне індивідуальне завдання, результати якого представляють у вигляді письмової роботи. Контрольну роботу студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Вказівки щодо вибору варіанту контрольної роботи та індивідуальні завдання, що відповідають обраному варіанту, наведено у «Методичних вказівках для виконання контрольних робіт з дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» для студентів заочної форми навчання факультету економіки і підприємництва», які входять до методичного забезпечення дисципліни. Контрольна робота зараховується, якщо в ній повністю висвітлені питання.

10. Методи навчання

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозковий штурм, експрес контроль, індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, презентацій; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=600>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

11. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) і підсумковий (екзамен) контролю.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання аналітично-розрахункових робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів, набраних студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролю, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект тестових завдань). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів і критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, передати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролю і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) студент може набрати максимально 30 балів, що в сумі складає 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни, розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» (денна форма навчання)

Змістовий модуль	Поточний (модульний) контроль														Бали за додаткову роботу	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума		
	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3									
	21					19				30									
Тема	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	МК 1	Т 5	Т 6	Т 7	МК 2	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	МК 3				
Кількість балів за змістовий модуль																	10	30	100
в т.ч. за видами робіт:	4	4	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	30	100	
- практичні заняття	3	3	3	3		3	3	3		3	3	3	3	3					
- виконання СРС	1	1	1	1		1	2	2		2	2	2	2	2					

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» (заочна форма навчання)

Змістовий модуль	Поточний (модульний) контроль												Індивідуальне завдання	Бали за додаткову роботу	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3								
	14				18				19								
Тема	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12					
Кількість балів за змістовий модуль														20	10	30	100

в т.ч. за видами робіт:	5	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4				
- практичні заняття	3	-	-	-	3	-	-	3	3	-	-	-				
- виконання СРС	2	4	4	4	1	4	4	1	2	4	4	4				

Поточний контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на *практичних заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати бліцопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» – 70. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях оцінюється в 3 бали:

а) відповідь / виконання практичних завдань – 1-2 бали:

б) змістовні доповнення при обговоренні питань на практичних заняттях – 1 бал.

2. Виконання окремих завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 0,5-1 бал.

3. Модульний контроль містить 20 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,25 балів ($0,25 \times 20$ тестів) – 5 балів.

Бали за додаткову роботу – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах – 1–10 балів; публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–10 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Підсумковий контроль.

Форма проведення підсумкового контролю з дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» є комбінованою: передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект із десяти тестових завдань. Повна та вичерпна відповідь на кожне з питань оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів. За 1 правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал.

Загалом під час іспиту студент може отримати 30 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно

60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

13. Методичне забезпечення

1. Нестерчук Ю.О., Жарун О.В., Тупчій О.С. Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та для виконання самостійної роботи з дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Умань, УНУС. 2024.

2. Нестерчук Ю.О., Жарун О.В., Тупчій О.С. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи та написання контрольних робіт з дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Умань, УНУС. 2024.

14. Рекомендована література

Базова

1. Аналіз ринкової кон'юнктури : навч. посіб. / А. В. Андрейченко, С. А. Горбаченко, Р. В. Грінченко та ін. – Одеса : ОНЕУ, 2014. – 345 с.
2. Андреева Л.О., Болтянська Л.О., Грицаєнко М.І., Завадських Г.М., Тебенко В.М. Підприємництво: соціально-економічне та інституціональне забезпечення розвитку: монографія. Львів: Люкс, 2021. 300 с.
3. Господарський кодекс України. Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV (Редакція від 01.01.2023). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
4. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
5. Деліні М.М. Соціально-економічна складова підприємництва. Причорноморські економічні студії. 2016. Випуск 12-1. С. 117-120.
6. Економічна безпека підприємництва в Україні : монографія / Г. В.Ситник, Г. В. Блакита, Н. М. Гуляєва та ін. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 284 с.

7. Мохонько Г.А. Організація підприємницької діяльності: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 61 с.
8. Нестерчук Ю.О., Соколюк С.Ю., Жарун О.В., Непочатенко О.А. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 272 с.
9. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с.
10. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник. О. В. Димченко, О. Д. Панова, В. В. Коненко та ін.; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 432 с.
11. Соціальне підприємництво в Україні. Зелена книга / під заг. ред. Валерія Кокотя. – Київ, 2020. – 89 с.
12. Цибак Н. А. Державне регулювання підприємницької діяльності [Електронний ресурс] / Н. А. Цибак. – Режим доступу: <http://intkonf.org/tsibak-na-derzhavne-regulyuvannya-pidpriemnitckoyidiyalnosti>.
13. Dees J. The Meaning of «Social Entrepreneurship» [Electronic resource] J. Duke. – Mode of https://centers.fuqua.duke.edu/case/wp-content/uploads/sites/7/2015/03/Article_Deess_MeaningofSocialEntrepreneurship_2001.pdf
14. The rise of the social enterprise : 2018 Deloitte Global Human Capital Trends [Electronic resource]. – Mode of access: https://www2.deloitte.com/content/dam/insights/us/articles/HCTreds2018/2018-HCTrends_Rise-of-the-social-enterprise.pdf
15. Thornley B. The Facts on U.S. Social Enterprise [Electronic resource] B. Thornley. – Mode http://www.huffingtonpost.com/ben-thornley/socialenterprise_b_2090144.html.

Допоміжна

1. Гаєвська Л. М., Марченко О. І. Підприємницька діяльність: підручник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 500 с.
2. Деревянко Б. В., Туркот О. А. Захист прав суб'єктів господарювання: навчальний посібник за ред. Б. В. Деревянка. 2-е вид., переробл. і доповн. Львів : Ліга-Прес. 2019. 150 с.
3. Етика бізнесу: навч. посіб. [І.В. Сушик, О.Г. Сушик, Я.М. Мартинюк, В.В. Вісин.] Луцьк: РВВ Луцький НТУ, 2019. 268 с.
4. Європейські стандарти бізнес-планування : навч. посібник [О. В. Димченко, О. О. Рудаченко, В. М. Прасол, О.Д. Панова]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 120 с.
5. Коденська М.Ю., Нестерчук Ю.О., Соколюк С.Ю., Соколюк К.Ю. Людський капітал в системі соціально-економічних відносин: моногр. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2017. 172с.
6. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
7. Марченко О. С. Бізнес-консалтинг: навч. посіб. Харків : Право, 2019. 204 с.
8. Мельник Л. Г., Карінцева О. І. Економіка і бізнес: підручник. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
9. Нестерчук Ю.О., Бленда Н.О., Чернега І.І. Державна підтримка діяльності підприємницьких структур аграрного сектору України. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип. 99. Ч. 2 : Економічні науки. С. 232-239.
10. Нестерчук Ю.О., Мудрак Р.П., Мельник Л.Ю., Соколюк С.Ю., Власюк С.А. Вплив регуляторних механізмів підприємницької діяльності на бюджетно податковий процес та сталий розвиток регіонів. Агросвіт. 2021. № 13-14. С. 3-10.

11. Нестерчук Ю.О., Сегеда С.А. Економіка підприємства : навч.-метод. посібник. Вінниця, ПП Едельвейс і К, 2014. 372 с.
12. Нестерчук Ю.О., Уланчук В.С., Соколюк С. Ю., Жарун О. В., Коротєєв М. А., Бленда Н. О. Management of innovation risks. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : УНУС, 2023. Вип. 102. Ч. 2 : Економічні науки. С. 234-243
13. Олійник Ю.О., Мельникова О.В. Історія розвитку права на підприємницьку діяльність в сучасній Україні. Збірник наукових праць «Історія та географія». Харк. нац. пед. університет імені Г.С. Сковороди. 2020. Вип. 58. С. 37-42.
14. Панова О. Д. Європейський досвід розвитку малого та середнього підприємництва. Підприємництво як стратегічний фактор розвитку бізнес-середовища регіону : колективна монографія ; Харків. нац. ун-тміськ. госп-ва ім. О.М.Бекетова. 2020. С. 50–61.
15. Підприємництво як чинник розвитку інноваційної моделі економіки України та її регіонів : монографія / під заг. ред. канд. екон. наук, проф. Кривов'язюка І. В. ; Луц. нац. техн. ун-т. – Київ : Кондор, 2020. – 169 с.
16. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти: Підручник. І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. К.: НУХТ, 2022. 337 с.
17. Уланчук В.С., Жарун О.В., Соколюк С.Ю., Тупчій О.С. Кореляційно-регресійний аналіз конкурентоспроможності продукції підприємства. Вісник Київського інституту бізнесу та технологій N 2. (44). 2020 р. с. 65-72.
18. Уланчук В.С., Жарун О.В., Соколюк С.Ю., Коротєєв М.А., Тупчій О.С. Аналіз економіко-статистичних показників розвитку підприємництва в Україні. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2021. Вип. 98. Ч 2. Економічні науки. С. 69-80.
19. Хмурова В. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. Видавництво Центр навчальної літератури, 2019. 286 с.

15. Інформаційні ресурси

25. Google Scholar – пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL : <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
26. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
27. Законодавство України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>
28. Кабінет Міністрів України : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
29. Міністерство економіки : офіційний веб-сайт. URL : <http://surl.li/azjkr>
30. Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>
31. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
32. Національний Банк України : офіційний сайт. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
33. Репозитарій Уманського національного університету садівництва. URL : <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>

16. Perezарухування та визнання результатів навчання

Перезарухування та визнання результатів навчання з дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища» або окремого її елемента відбувається відповідно до [Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті](https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x) (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

17. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

18. Зміни у робочій програмі на 2024-2025 навчальний рік

1. Внесено зміни до Матриці компетентностей і програмних результатів навчання, Методів навчання та методів контролю програмних результатів навчання та Програми навчальної дисципліни згідно зі змінами ОП «Аграрне підприємництво та агротрейдинг», внесеними.

2. Оновлено змістове наповнення тем: «Аналіз конкуренції та її впливу на підприємницьке середовище в аграрній сфері» «Аналітична оцінка ефективності підприємницької діяльності в аграрній сфері».

3. Внесено коригування до структури навчальної дисципліни та розподілу балів.

4. Оновлено перелік рекомендованої літератури.